

**Ankara
Üniversitesi
Hukuk Fakültesi
Adalet MYO
HBYS Programı
Yargı Örgütü
Dersleri**

***Türk yargı teşkilatının
genel görünümü ve bunu oluşturan
çeşitli yargı kolları***

Diğer Yargı Kolları

- Ülkemizdeki diğer yargı kolları aŗađıdaki gibidir:

1. Uyuŗmazlık Yargısı

2. Seęim Yargısı

3. Hesap Yargısı-Mali Yargı/SAYIŗTAY

UYUŞMAZLIK YARGISI

Uyuşmazlık Yargısı

- Farklı yargı kollarından çeşitli mahkemeler arasında ortaya çıkabilecek görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili olan bir yargı koludur.
- Uyuşmazlık yargısı alanında görevli yargı mercii uyuşmazlık mahkemesidir.

Uyuşmazlık Mahkemesi-1

- *Uyuşmazlık Mahkemesi Anayasanın 158. maddesinde bir yüksek mahkeme olarak düzenlenmiştir.*
- Uyuşmazlık Mahkemesi bugün için adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili bir yüksek mahkemedir.
- Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla **(2247 sayılı uyuşmazlık mahkemesinin kuruluş ve işleyişi hakkında kanun)** düzenlenir.
- Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.
- Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.
- Üyeleri Yargıtay ve Danıştay genel kurulunca kendi üyeleri arasından seçilir,
- Hukuk ve ceza bölümlerinden oluşur.
- Başkan, başkan vekilleri ve üyeleri 4 yıl için seçilir

Uyuşmazlık Mahkemesi-2

- Bugün için uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkeme konumundadır.
- Özel kanun uyarınca hakeme başvurulmasının zorunlu olduğu hallerde, eğer hakemlik görevi hakim tarafından yerine getirilmiş ise bu merci, davanın konusuna göre, adli veya idari yargı mercilerinden sayılır.

Uyuşmazlık Mahkemesi-5

- Görev, bir uyuşmazlığa hangi yargı kolunda bakılacağını ya da yargı kolu içerisinde yer alan hangi tür mahkemelerce bakılacağını ifade eden bir kavramdır.
- **GÖREV UYUŞMAZLIKLARI**
- **Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli ve idari (ve askeri) bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.**
- **OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIKLARI VE YARGILAMA USULÜ**
- **Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğu ileri sürülebilmesi için adli, idari (veya askeri) yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir.**
- **OLUMLU GÖREV UYUŞMAZLIKLARI VE YARGILAMA USULÜ**
- **Olumlu görev uyuşmazlığı; adli, idari (ve askeri) yargıya bağlı ayrı iki yargı merciine açılan ve tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davalarda bu yargı mercilerinin her ikisinin kendilerini görevli sayan kararlar vermiş olmaları, görev kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğu ceza davalarında bu kararların kesinleşmiş bulunması durumunda meydana gelir.**

Uyuşmazlık Mahkemesi-6

- Hüküm, dava haline getirilmiş bir uyuşmazlığın kesin çözümüne dair mahkemenin yargılama sonucunda verdiği, uyuşmazlıkla ilgili olarak haklı-haksız tarafı, tarafların hak ve yetkileri ile ödev ve yükümlülüklerini ortaya koyan yerine getirilmesi zorunlu nihai bir yargı kararını ifade eder.
- **HÜKÜM UYUŞMAZLIKLARI**
- Farklı yargı kollarına mensup yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

Ders sonu

